Щодо використання іншої валюти для формування резерву збитків, ніж валюта, зазначена в договорі.

Технічні резерви · https://nasu.com.ua/mdata/shhodo-vykorystannya-inshoyi-valyuty-dlya-formuvannya-rezervu-zbytkiv-nizh-valyuta-zaznachena-v-dogovori/

Чи може страховик за лінією бізнесу «Асистанс», з метою спрощення підходів оцінки технічних резервів, та за рекомендацією відповідального актуарія, незалежно від валюти зобов’язань за договором, проводити оцінку резервів збитків, використовуючи валюту євро (з урахуванням того, що переважна більшість страхових виплат прив’язані до євро та ставки дисконтування є найбільш консервативними), як основну валюту зобов’язань?

Чи вірно, що страхових безумовно зобов’язаний формувати технічні резерви у валюті зобов’язання за договорами, але включати їх до різних портфелів у разі наявності таких підстав згідно з п. 32 Положення?

Когорта, до якої віднесено договір страхування/вхідного перестрахування, є фіксованою з моменту групування таких договорів. Договір вибуває із когорти лише в разі виконання однієї з умов: дія договору припинилась або до змісту договору внесено істотні зміни, визначені в пункті 41 глави 7 розділу II Положення № 203[1]. Зауважимо, що валюта страхування для резерву премій може відрізнятися від валюти страхування для резерву збитків для цієї когорти[2]. Зокрема, страховик визначає розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS) за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою[3], тому валюта страхування може відрізнятися для різних вимог у межах відповідальності за одним і тим самим договором. Варто зазначити, що портфель договорів – це сукупність договорів, які пов’язані між собою наявністю подібних страхових ризиків та управління якими здійснюється разом[4]. Відповідно якщо управління договорами здійснюється разом, страховик може розраховувати резерв збитків на рівні портфеля договорів[5], застосовуючи спрощення та наближення[6], включно із вибором валюти, у якій формується резерв збитків за усім портфелем договорів. Також незалежно від валюти страхування та лінії бізнесу страховик має право оцінювати непрямий вплив зміни курсу іноземної валюти на реалізацію резерву збитків і враховувати цей вплив під час оцінювання

валюти резерву[7].

Згідно зі змінами до Положення № 203, які набули чинності з 01.01.2026 (постанова Правління Національного банку України від 10.10.2025 № 127 “Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань врегулювання діяльності у сфері страхування”), страховик має право використовувати валюту страхування (наприклад, валюту страхування для резерву премії) як фактору, що впливає на віднесення договорів до різних портфелів (і відповідно різних когорт)[8].

Таким чином, у межах спрощення та наближення під час формування технічних резервів відповідно до Положення № 203 є можливим використання іншої валюти страхування для формування резерву збитків, ніж валюта, зазначена в договорі чи страхових вимогах. Також варто враховувати можливий непрямий вплив валюти на розмір збитку. За кожною заявленою вимогою розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS) визначається на індивідуальному базисі і валюта може відрізнятися від валюти страхування, що обрана для розрахунку розміру резерву збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR), та резерву збитків загалом.

[1] Пункт 40 глави 7 розділу II Положення № 203.

[2] Пункт 6 глави 1 розділу I Положення № 203.

[3] Пункт 74 глави 13 розділу IV Положення № 203.

[4] Підпункт 31 пункту 2 глави 1 розділу I Положення № 203.

[5] Пункт 68 глави 12 розділу IV Положення № 203.

[6] Пункт 23 глави 4 розділу I Положення № 203.

[7] Пункт 31 глави 6 розділу II Положення № 203.

[8] Підпункт 4 пункту 32 глави 6 розділу II Положення № 203.

Лист НБУ № 33-0007/9327 від 02.02.2026